

מושך אש: "המגדל הבווער" - תערוכה של יגאל אהובי בגלריה האוניברסיטאית

תערוכת "המגדל הבווער" מאוסף אהובי בגלריה באוניברסיטת תל-אביב אמנם מושכת אש, אבל מספקת איכות אמנותית גבוהה

11:22, 12/02/2014

Recommend 1

אלכס פרגר, 4:01 אחה"צ, סאן וולי, 2012 / צילום: יחצ

יום שני בבוקר והגלריה האוניברסיטאית הומה מבקרים. האוצרת שרית שפירא נרגשת לראות את הסקרנות ואת התנועה הערה, בגלריה שהייתה כמעט שוממת בעבר. צפי התערוכה נראים כמי שהיו שמחים ללוות את הביקור בהסברים. היא ערה לכך, ומבטיחה בכל יום שישי שיח גלריה בתערוכה, כמו גם סיורים לילדים ונער, הקרנות וסימפוזיונים. היא מתכננת בין השאר מפגשים שיוקדשו בכל פעם ליצירה אחת בלבד - לעומק.

בינתיים הצפים מנסים לתהות על העולם המוזר שפורסות בפניהם היצירות. היחסים ביניהן בחלל. זו תערוכה מרתקת ומפתיעה, שקיבלה לא מעט יחסי ציבור בזכות המחלוקת שעורר ההסכם בין יגאל אהובי לבין אוניברסיטת תל-אביב.

התערוכה חונכת הסכם בן ארבע שנים להצגת 12 תערוכות מאוסף אהובי בגלריה האוניברסיטאית. איגוד האמנים הפלסטיים ופעילים בענף האמנות יצאו נגד ההסכם, במחאה על הפקדת נכס ציבורי בידי אספן פרטי, לשימוש ולהצגת האוסף להתפאר.

- איך עובדים באווירה כזו של ביקורת וטחניה?

"העבודות מדברות בעד עצמן", אומרת שפירא. "מוצגת כאן אמנות בינלאומית מעולה לצד עבודות אמנות ישראלית מעולה גם היא. ללא היררכיה וללא התנצלות.

"הגלריה מלאה באנשים. גם אני בעד שהמדינה ומוסדות ציבוריים ייקחו על

עצמם את התמיכה וההפעלה של חללים כאלה. אבל מה לעשות שהם לא נושאים בנטל. המקום כמעט הפך לאולם איחועים. מה רע שאדם פרטי לקח את זה על עצמו, ומטרתו להפוך את האמנות באוסף לנחלת הכלל".

- היה קשה למצוא את הסדר הנכון בחלל המורכב, המעוגל בחלקו של הגלריה?

שפירא: "תמיד אני עובדת בחלל נתון. הייתה כאן השקעה שלא חאים בחידוש ובתאורה. ההחלטה על מיקום היצירות היא מעין בנייה של קבוצת תוכן".

ערפאת מול צ'רצ'יל

הגלריה בנויה בשני מפלסים, חובה בחלק העליון. הצופים משתהים ברגשות מעורבים-בבירור באולם הראשון, מיד בכניסה, מול דיוקן של יאסר ערפאת, שמוצג כאן לצד דיוקן-תאום של וינסטון צ'רצ'יל, שניהם בצילומים מעובדים, גדולי מידות, של הירחי סוג'מוטו. האם הסמיכות הזו מעידה על גודלם וחשיבותם של השניים? האם היא מעבירה את ערפאת לקונטקסט מערבי או מטילה את צ'רצ'יל אל הסכסוך המקומי?

מנגד עבודה מרשימה של תמר גטר. בקיר אחורי בית בווער הנראה כהתגלמות חלום הפרוורים האמריקני - ושברו, שריפתו הזועקת לשמים, בצילום של אלכס פרגר.

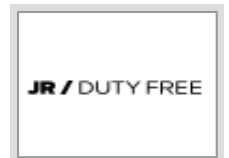
התערוכה "המגדל הבווער" היא הראשונה בטרילוגיית "בבל" שמתכננת שפירא להציג מהאוסף. היא עוסקת במגדלים השונים של העידן המודרניסטי, כדבריה. מגדלים קונקרטיים, כמגדל אייפל, מגדלים של מבני תעשייה, מגדלי-תקשורת, מגדלי שמירה וגורדי שחקים, וגם במגדלים מטפוריים, מגדלי כוח ושררה, מערכות מורכבות נדבך על נדבך עד שהן מאבדות את פירושן.

כך למשל בפסל "תיבת נוח" של כריס ברדן, המורכב מחלקי שילדה של אופניים ומכונת שונות, ומצעצועים של "תיבת נוח" מפלסטיק ודמויות בעלי חיים מינאטוריים.

על הקיר לצידו יצירה אבסטרקטית-מדממת של משה גרשוני, "זו יצירה ללא נרטיב. אפשר לראות בה התפרצות כאוטית או להיפך, מעין התארגנות", מצביעה עליה שפירא כמפתח לקריאת התערוכה כולה.

"תסמונת בבל", כפי שהיא קוראת למצב הממוטט שבו עוסקת סדרת התערוכות, מופיעה בספרות ובקולנוע, ביצירות המשמשות לה מקור השראה. מוצרי תרבות כמו "המגדל הבווער" (1974) ו"בלייד ראנר" (1982), כמו גם מפלתי מגדלי התאומים: "אירוע שיחד איתו נעלמו בין תימרות עשן סדרי עולם ותחושת ההגמוניה של המערב".

בולטים במיוחד בתערוכה מיצבים מורכבים ויצירות שלא ניתן להציג באוסף פרטי, אלא בחלל ייעודי, במוזיאון או בגלריה. כזו למשל היא עבודתו של יאן טיכ

המציגה מתקן חקירות סודי שאינו מסומן במפות, הקרנת אור על דגם המבנה, על מגדליו ואגפיו החתומים, מטילה צל כשעון שמש מלאכותי ומאיים. עבודת זכוכית שברירת ומרגשת של איתן בן משה, הנראית כהתנפצות בעיצומה של התרחשותה, מוצבת על שולחן מראה. חליפת צמר ריקה של ג'וזף בויס תלויה בגובה רב וכמותה מדי שוטר מ-LA, חליפה עצמת ממדים, כולל האלה והחגור.

הגלריה האוניברסיטאית לאמנות, כיכר אנטין, אוניברסיטת תל-אביב. א'-ה'
19:00-11:00, ו'14:00-10:00 הכניסה חינם

איתותים למסחר
בוול סטריט

החברות
המובילות במשק